

Zemřel rusista a baltista prof. PhDr. Radevast Parolek, DrSc. Na FF UK přednášel padesát let

Významný český literární historik komparativního zaměření, rusista a baltista, překladatel a popularizátor lotyšské a litevské literatury a zakladatel české literární baltistiky na FF UK prof. PhDr. Radevast Parolek, DrSc. odešel 15. září letošního roku ve věku nedožitých 99 let.

Vyrůstal jako sirotek, za nacistické okupace přispíval do ilegálního časopisu *Literární dopis*. Poté, co byl v osvobozené vlasti znovu otevřeny vysoké školy, začal studoval na Filozofické fakultě UK, kde po absolutoriu Leningradské univerzity (1951) začal působit na katedře rusistiky. V 60. letech ho památka jeho matky, Lotyšky původem z Rigy, inspirovala k systematickému bádání o lotyšské a litevské literatuře. Studijní obor litevština a lotyština směl ovšem na fakultě založit až v letech 1989–1990. Svou přednáškovou činnost ukončil v roce 2002, tedy po padesáti letech vysokoškolské praxe.

Byl spoluautorem rozsáhlého díla *Ruská klasická literatura* (1977), dále *Úvodu do literatur národů SSSR* (1982) a *Nástinu literatur Střední Asie a Sibiře* (1995). Jeho první zásadní baltistickou publikací se staly *Srovnávací dějiny baltických literatur* (1978), přeložené ve zkrácené verzi do chorvatštiny a lotyštiny. Dějiny litevské a lotyšské literatury později aktualizoval v samostatných monografiích (1996, 2000) a své odborné statě o nich shrnul ve sborníku *Zlatý fond baltických literatur* (2006).

Překlady zejména lotyšské poezie začal publikovat v tisku od roku 1965, v 80. letech vydal knižně výbor z poezie Jānise Rainise, pohádky Kārlise Skalbeho, národní epos Andrejse Pumpurse *Lāčplēsis*, milostnou poezii lotyšských básníků v antologii *Nádherné stromy lásky*, účastnil se překladu antologie současných litevských básníků *Slunce v jantaru* a výboru poezie Litevce Eduardase Mieželaitise. V 90. a nultých letech připravil antologii lotyšské a litevské lidové poezie *V kruhu krásy* a průřez lotyšskou poezií *Les duší*. Přeložil také několik lotyšských a litevských dětských knížek. Soubor své vlastní básnické a prozaické tvorby vydal pouze elektronicky, jeho pětidílné paměti *Kruté i krásné dvacáté století* (2013) vyšly v nakladatelství Academia.

Za své baltistické a zvláště letonistické dílo Radegast

Parolek obdržel řadu ocenění: byl nositelem lotyšského Řádu tří hvězd a litevského Řádu velkoknížete Gediminase, doktorem honoris causa Lotyšské univerzity a zahraničním členem Lotyšské akademie věd. Ve vzpomínkách kolegů a absolventů pana profesora navždy zůstane jeho erudice, nadšení pro svůj obor a laskavý a obětavý přístup k lidem kolem sebe. Jeho dílo pak zůstává trvalou součástí světové baltistiky.

Čest jeho památce.

Mgr. Pavel Štoll, Ph.D. , Ústav východoevropských studií FF UK

